

Svensk författningssamling 1988:1188

Det kan förekomma fel i författningstexterna, och bilagor kan saknas. Kontrollera därför alltid mot den tryckta versionen.

Kulturmiljöförordning (1988:1188)

SFS nr: 1988:1188

Departement/myndighet: Kulturdepartementet

Utfärdad: 1988-11-10

Ändrad: t.o.m. SFS 2013:554

Ändringsregister: [SFSR \(Lagrummet\)](#)

Källa: Regeringskansliet / Lagrummet

Innehåll

• [Övergångsbestämmelser](#)

Allmänna bestämmelser om samråd m.m.

1 § Innan länsstyrelsen fattar beslut i ett ärende enligt kulturmiljölagen (1988:950) som kan medföra ersättningsskyldighet eller på annat sätt är av större vikt, ska länsstyrelsen samråda med Riksantikvarieämbetet. Förordning (2013:554).

2 § Länsstyrelsen ska inom ramen för sitt ansvar för kulturmiljöarbetet i länet samverka med kulturmiljövårdande organ inom länet, särskilt länmuseerna och motsvarande museer. Förordning (2013:554).

3 § När länsstyrelsen har fattat ett beslut enligt kulturmiljölagen (1988:950) ska en kopia av beslutet genast sändas till Riksantikvarieämbetet.

Länsstyrelsen ska vidare underrätta Riksantikvarieämbetet när en fråga om åtal enligt 2 kap. 21 § eller 3 kap. 18 § kulturmiljölagen har uppkommit. Riksantikvarieämbetet ska också underrättas när en fråga om skadestånd på grund av åsidosättande av föreskrifter i nämnda lag har uppkommit. Förordning (2013:554).

4 § Riksantikvarieämbetet ska underrätta lantmäterimyndigheten om sådana fornlämningar som kan antas ännu inte vara införda i fastighetsregistrets allmänna del. Förordning (2013:554).

Fornminnen

5 § Länsstyrelsen ska genast underrätta kommunen om beslut i ärenden som avses i 2 kap. 2, 9 och 12 §§ kulturmiljölagen (1988:950). När beslutet har vunnit laga kraft, ska länsstyrelsen underrätta lantmäterimyndigheten. Förordning (2013:554).

6 § Riksantikvarieämbetet ska underrätta länsstyrelsen innan myndigheten vidtar en åtgärd enligt 2 kap. 7 eller 8 § kulturmiljölagen (1988:950). Länsstyrelsen ska samråda med Riksantikvarieämbetet innan länsstyrelsen vidtar motsvarande åtgärd. Underrättelse eller samråd behöver dock inte ske om åtgärden är brådsande. Förordning (2013:554).

7 § Innan länsstyrelsen ger någon tillstånd att vidta åtgärder enligt 2 kap. 7 eller 8 § kulturmiljölagen (1988:950), ska länsstyrelsen förvissa sig om att denne har tillräcklig kunskap för att utföra åtgärderna på ett tillfredsställande sätt.

Innan länsstyrelsen fattar beslut enligt 2 kap. 11 och 13 §§ samma lag ska länsstyrelsen förvissa sig om att den som ska utföra utredningen eller undersökningen har tillräcklig kunskap för att utföra den på ett tillfredsställande sätt. Förordning (2013:554).

8 § Om länsstyrelsen, en polismyndighet eller Kustbevakningen tar emot ett fornfynd eller en anmälan om fornfynd ska Riksantikvarieämbetet genast skriftligen underrättas om detta. Underrättelsen ska innehålla en kortfattad beskrivning av fornfyndet och av fyndplatsen samt upphittarens namn och adress. Har upphittaren lämnat ytterligare uppgifter om omständigheterna vid fyndet, ska dessa uppgifter bifogas. Upphittaren ska få en kopia av underrättelsen. Förordning (2013:554).

9 § Länsstyrelsen får meddela sådana föreskrifter som avses i 2 kap. 9 § kulturmiljölagen (1988:950). Förordning (2013:554).

10 § Riksantikvarieämbetet får meddela föreskrifter om verkställigheten av 2 kap. kulturmiljölagen (1988:950). Förordning (2013:554).

Byggnadsminnen

11 § Innan en byggnad förklaras för byggnadsminne skall länsstyrelsen ge kommunen tillfälle att yttra sig, om det inte är uppenbart obehövt.

12 § När beslut enligt 3 kap. 1, 5–7, 14 och 15 §§ kulturmiljölagen (1988:950) har vunnit laga kraft, ska länsstyrelsen underrätta den eller de kommunala nämnder som fullgör uppgifter inom plan- och byggnadsväsendet. Förordning (2013:554).

13 § Ett byggnadsminne ska, om länsstyrelsen finner anledning till detta och ägaren samtycker, genom länsstyrelsens försorg och på statens bekostnad förses med ett anslag om att byggnaden är skyddad enligt kulturmiljölagen (1988:950). Förordning (2013:554).

14 § Riksantikvarieämbetet ska föra en förteckning över byggnadsminnena i landet. Länsstyrelsen ska föra en förteckning över byggnadsminnena i länet. Länsstyrelsen ska också föra en förteckning över sådana byggnader som avses i 3 kap. 6 § kulturmiljölagen (1988:950). Förordning (2013:554).

15 § När en fråga om ersättning enligt 3 kap. 10 § kulturmiljölagen (1988:950) uppkommer ska länsstyrelsen försöka få till stånd en frivillig uppgörelse med sakägaren om ersättningens storlek. Förordning (2013:554).

16 § I villkoren för ett tillstånd enligt 3 kap. 14 § kulturmiljölagen (1988:950) ska det alltid ingå att byggnadens utseende och beskaffenhet före ändringen ska dokumenteras på ett lämpligt sätt. Förordning (2013:554).

17 § Av 3 kap. 13 § första stycket kulturmiljölagen (1988:950) följer att expropriationslagen (1972:719) ska tillämpas i vissa fall när det gäller ersättning och inlösen. Bestämmelser om utbetalning av ersättning till innehavare av fideikommiss finns i punkt 6 i övergångsbestämmelserna till expropriationslagen och i 18 § expropriationskungörelsen (1972:727). Förordning (2013:554).

17 a § Riksantikvarieämbetet får meddela föreskrifter om verkställigheten av 3 kap. kulturmiljölagen (1988:950). Förordning (2013:554).

Kyrkliga kulturminnen

18 § I ärenden enligt 4 kap. kulturmiljölagen (1988:950) ska Riksantikvarieämbetet och länsstyrelserna samråda med stiftet, om det behövs. Förordning (2013:554).

19 § Till kyrkliga inventarier som avses i 4 kap. 6 § kulturmiljölagen (1988:950) hör bland annat äldre skrudar, rökelsekar, kärl, böcker, altartavlor, kors och krucifix, dopfuntar, andra målningar och konstarbeten, avlatsskrin, förvaringskistor, fattigbössor, ljuskronor och ljusstakar, epitafier, vapensköldar, banér, sorgfanor, vapen, rustningar, votivskepp, kyrkklockor, musikinstrument samt vissa äldre gravvårdar. Förordning (2013:554).

20 § Har upphävts genom förordning (1999:881).

21 § När länsstyrelsen har fattat beslut eller vidtagit någon åtgärd enligt 4 kap. 10 § andra och tredje styckena kulturmiljölagen (1988:950) ska stiftet underrättas om beslutet eller åtgärden. Förordning (2013:554).

22 § Riksantikvarieämbetet får meddela föreskrifter om verkställigheten av 4 kap. kulturmiljölagen (1988:950). Förordning (2013:554).

Skydd mot utförsel av vissa kulturföremål

23 § Den som vill föra ut ett svenskt eller utländskt kulturföremål ur landet ska enligt 5 kap. kulturmiljölagen (1988:950) ha tillstånd till utförseln om

1. föremålet är ett svenskt eller utländskt kulturföremål inom de kategorier som anges i bilaga 1 till rådets förordning (EG) nr 116/2009 av den 18 december 2008 om export av kulturföremål med de ålders- och värdegränser samt andra bestämmelser som anges i bilagan till denna förordning, eller
2. föremålet är ett svenskt samiskt kulturföremål som är äldre än 50 år och har ett värde över 2 000 kronor.

För utländska kulturföremål krävs dock tillstånd endast om föremålet funnits i Sverige i mer än 100 år. Förordning (2013:554).

23 a § Har upphävts genom förordning (2000:337).

24 § Har upphävts genom förordning (2011:1066).

25 § Har upphävts genom förordning (2011:1066).

26 § Frågor om tillstånd till utförsel av kulturföremål enligt 5 kap. kulturmiljölagen (1988:950) och om licens enligt rådets förordning (EG) nr 116/2009 om export av kulturföremål prövas av Kungl. biblioteket, Riksantikvarieämbetet, Riksarkivet, Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde och Stiftelsen Nordiska museet (tillståndsmyndigheter) enligt den fördelning som anges i 27–31 §§. Om det är fråga om föremål som innehas eller förvaltas av någon annan av tillståndsmyndigheterna än Riksantikvarieämbetet, ska prövningen dock göras av Riksantikvarieämbetet.

Licenser enligt rådets förordning kan vara av alla de slag som anges i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1081/2012 av den 9 november 2012 för rådets förordning (EG) nr 116/2009 om export av kulturföremål. Förordning (2013:554).

27 § Riksantikvarieämbetet prövar frågor om tillstånd för föremål inom kategorierna A1, A2, A13 samt inom kategorin A15 för svenska föremål av trä, ben, keramik, metall eller textil som är framställda före år 1650. Förordning (2013:554).

28 § Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde prövar frågor om tillstånd för föremål inom kategorierna A3–A8 samt inom kategorin A15 för föremål av keramik, glas, porfyr, elfenben, guld, silver, brons; ljuskronor, tapeter och kakelugnar samt utländska möbler, speglar, skrin, golvur, väggur, bordsur och musikinstrument. Förordning (2013:554).

29 § Kungl. biblioteket prövar frågor om tillstånd för föremål inom kategori A9 i fråga om inkunabler samt inom kategorierna A10 och A11. Förordning (2013:554).

30 § Riksarkivet prövar frågor om tillstånd för föremål inom kategori A9 utom inkunabler samt inom kategori A12. Förordning (2013:554).

31 § Stiftelsen Nordiska museet prövar frågor om tillstånd för föremål inom kategori A14 och inom kategori A15 som inte prövas av Riksantikvarieämbetet eller Nationalmuseum med Prins Eugens Waldemarsudde samt för samiska föremål. Förordning (2013:554).

32 § Ansökan om tillstånd och licens lämnas in till Riksantikvarieämbetet, som i fall någon annan skall pröva tillståndsfrågan, skall överlämna ansökningen till den tillståndsmyndigheten. Förordning (2000:337).

33 § Riksantikvarieämbetet får meddela föreskrifter om verkställigheten av 5 kap. kulturmiljölagen (1988:950). Förordning (2013:554).

Återlämnande av kulturföremål

34 § Riksantikvarieämbetet är central myndighet enligt 6 kap. kulturmiljölagen (1988:950). Förordning (2013:554).

35 § Riksantikvarieämbetet ska som central myndighet

1. efter ansökan av en annan stat som ingår i Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES) söka efter närmare angivna kulturföremål som olagligt har förts bort från den staten och identifiera den som innehar föremålet,
2. underrätta berörda stater som ingår i EES då kulturföremål påträffats i Sverige som kan antas ha olagligt förts bort från en annan stat som ingår i EES samt ta emot motsvarande underrättelser,
3. göra det möjligt för de behöriga myndigheterna i den stat som kan återkräva ett sådant föremål enligt 6 kap. kulturmiljölagen (1988:950) att kontrollera att det är fråga om ett kulturföremål och vara en sådan behörig myndighet i Sverige,
4. i samarbete med den berörda staten vidta nödvändiga åtgärder för att bevara ett enligt 2 påträffat kulturföremål,
5. vidta nödvändiga åtgärder för att förhindra handlingar som syftar till att undvika ett återlämnande,
6. agera som förmedlare mellan den återkrävande staten och den som innehar föremålet med avseende på återlämnandet,
7. underrätta den centrala myndigheten i den stat där svenska staten väckt talan om återlämnande och ta emot motsvarande underrättelser,
8. underrätta centrala myndigheter i andra stater om att talan om återlämnande väckts i Sverige och ta emot motsvarande underrättelser, och
9. i övrigt samarbeta med centrala myndigheter i andra stater.

Kontroll enligt första stycket 3 ska göras inom två månader från det att underrättelse skett enligt samma stycke 2. Annars ska vad som sägs i samma stycke 4 och 5 inte tillämpas. Förordning (2013:554).

35 a § De gränsvärden som anges i euro i bilaga 1 till kulturmiljölagen (1988:950) ska motsvaras av följande belopp i svenska kronor.

euro	kronor
15 000	140 000
30 000	280 000
50 000	466 000
150 000	1 396 000

Förordning (2013:554).

35 b § Svenska statens talan om återlämnande av sådana kulturföremål som avses i 6 och 7 kap. kulturmiljölagen (1988:950) förs utomlands av Riksantikvarieämbetet. Förordning (2013:554).

Övriga bestämmelser

36 § Riksantikvarieämbetet, eller efter dess förordnande länsstyrelsen, ska föra statens talan i mål som avses i 2 kap. 25 § andra stycket och 3 kap. 20 § kulturmiljölagen (1988:950). Förordning (2013:554).

Bilaga

De ålders- och värdegränser samt andra bestämmelser som avses i 23 § är följande.

1. Arkeologiska föremål inom kategori A1:

– svenska arkeologiska föremål, oavsett material och värde, som härrör från tiden före år 1650 och inte ägs av staten.

2. Målningar inom kategori A3:

- a) svenska målningar som är äldre än 100 år och värda mer än 50 000 kronor,
- b) porträtt som föreställer svenskar och andra i Sverige verksamma personer och som är äldre än 100 år och värda mer än 20 000 kronor, och
- c) utländska målningar som är värda mer än 50 000 kronor.

3. Teckningar inom kategorierna A4 och A5:

- a) svenska teckningar, akvareller, gouacher och pasteller som är äldre än 100 år och värda mer än 50 000 kronor,
- b) porträtt som föreställer svenskar och andra i Sverige verksamma personer i form av teckningar, akvareller, gouacher och pasteller och som är äldre än 100 år och värda mer än 20 000 kronor, och
- c) utländska teckningar, akvareller, gouacher och pasteller som är värda mer än 50 000 kronor.

4. Originalgrafik m.m. inom kategori A6:

– svenska träsnitt och kopparstick som är framställda före år 1650, oavsett värde.

5. Originalskulpturer m.m. inom kategori A7:

- a) svenska originalskulpturer och repliker som är framställda enligt samma process som originalet, oavsett material, som är äldre än 100 år och värda mer än 50 000 kronor, och
- b) utländska originalskulpturer och repliker som är framställda enligt samma process som originalet, oavsett material, som är värda mer än 50 000 kronor.

6. Inkunabler eller manuskript m.m. inom kategori A9:

- a) svenska inkunabler, oavsett värde,
- b) svenska handskrifter på pergament eller papper framställda före år 1650, oavsett värde,
- c) svenska icke tryckta protokoll, brev, dagböcker, manuskript, noter, räkenskaper samt handritade kartor och ritningar, som är äldre än 50 år och har ett värde över 2 000 kronor, och
- d) samlingar av utländska inkunabler och svenskt icke tryckt material enligt b och c som är äldre än 50 år och har ett värde över 50 000 kronor.

7. Böcker inom kategori A10:

- a) svenska böcker tryckta före år 1600, oavsett värde,
- b) övriga svenska böcker som är äldre än 100 år och har ett värde över 10 000 kronor, och
- c) utländska böcker med ett värde över 10 000 kronor.

8. Tryckta kartor inom kategori A11:

- a) svenska tryckta kartor, som är äldre än 100 år och har ett värde över 10 000 kronor, och
- b) utländska tryckta kartor som har ett värde över 10 000 kronor.

9. Arkiv m.m. inom kategori A12:

– svenska icke tryckta protokoll, brev, dagböcker, manuskript, noter, räkenskaper, handritade kartor och ritningar, som är äldre än 50 år och har ett värde över 2 000 kronor.

10. Transportmedel inom kategori A14:

- a) svenska transportmedel som är äldre än 100 år och har ett värde över 50 000 kronor, och
- b) utländska transportmedel med ett värde över 50 000 kronor.

11. Andra antikviteter inom kategori A15, i den mån de inte ingår i kategorierna A1–A14:

- a) svenska föremål av trä, ben, keramik, metall eller textil som är framställda före år 1650, oavsett värde,
- b) svenska möbler, speglar och skrin som är framställda före år 1860, oavsett värde,

- c) svenska dryckeskärl, seldon och textilredskap, som är av trä och har målad eller skuren dekor, folkdräkter och broderad eller mönstervävd folklig textil, bonadsmåleri, golvvur, väggur och bordsur, signerade fajanser, skjutvapen, blankvapen och skyddsvapen samt musikinstrument, som är äldre än 100 år, oavsett värde,
- d) svenska föremål av keramik, glas, porfyr, guld, silver eller brons med undantag av mynt och medaljer, ljuskronor, tapeter samt kakelugnar, som är äldre än 100 år och har ett värde över 50 000 kronor,
- e) svenska tekniska modeller och prototyper samt vetenskapliga instrument, som är äldre än 50 år och har ett värde över 2 000 kronor, och
- f) utländska möbler, speglar, skrin, golvvur, väggur, bordsur, musikinstrument, skjutvapen, blankvapen, skyddsvapen, föremål av keramik, glas, elfenben, guld, silver eller brons med undantag av mynt och medaljer, ljuskronor samt tapeter, som har ett värde över 50 000 kronor. Förordning (2013:554).

Övergångsbestämmelser

1994:1524

Denna förordning träder i kraft såvitt avser 23 a § den dag lagen (1994:1500) med anledning av Sveriges anslutning till den Europeiska unionen träder i kraft och i övrigt den 1 januari 1995.

1994:1448

1. Denna förordning träder i kraft den 1 januari 1996.
2. Äldre bestämmelser gäller fortfarande i fråga om fastighetsregistermyndigheter som inrättats enligt lagen (1971:133) om kommunal fastighetsbildningsmyndighet och fastighetsregistermyndighet.

2000:337

Denna förordning träder i kraft den 1 juli 2000. Äldre bestämmelser gäller dock i fråga om ansökningar som kommit in före den 1 juli 2000.

2002:18

Denna förordning träder i kraft den 1 mars 2002. De nya bestämmelserna skall dock tillämpas för tid från och med den 1 januari 2002.

Sveriges riksdag

100 12 Stockholm

Telefon: 08-786 40 00

Frågor om riksdagen

Telefon: 020-349 000

E-post: riksdagsinformation@riksdagen.se